

نمایه کتاب‌های زبان و ادب فارسی

مؤلف: داود شریفیان

www.ketab.ir

این کتاب را تقدیم میکنم به روح آسمانی پدر مهربانم و مادر عزیزم
که همواره مشوق و راهنمای من در امر تحصیل علم و دانش بوده‌اند و
اذعان می‌دارم به سرانجام رسیدن این نوشتار مرهون راهنمایی‌های
بی دریغ استاد معظم روان‌شاد جناب آقای دکتر عباس خُری و دقت و
دلسوزی‌های خانم دکتر ماندانا صدیق بهزادی و لطف جناب آقای دکتر
محمدرضا شفیعی کدکنی است که از آنان صمیمانه سپاسگذارم.
همچنین مراتب تشکر و قدردانی عمیق خود را از همه معلمان و
استادان گرامی و عزیز خود در طول دوران تحصیل که منجر به نوشتن
این کتاب گردیده، اعلام می‌دارم.

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۵
پیشگفتار	۱۳
فصل اول	۱۵
معرفی	۱۵
مقدمه	۱۷
کلیات (مقدمه، نوع تهیه، اندازه، مکان، مستندها و لغزش‌ها):	۲۰
مقدمه	۲۱
نوع تهیه	۲۱
اندازه	۲۱
مکان	۲۱
مستندها	۲۱
ساختار مدخل	۲۲
ساخت	۲۲
محتوا	۲۲

۲۳	عبارات بیانگر.....
۲۳	مدخل‌های بدون ارتباط با موضوع کتاب.....
۲۳	اخص بودن.....
۲۴	نظام هادی داخلی نمایه.....
۲۴	ارجاع «نگاه کنید».....
۲۴	ارجاع «نیز نگاه کنید».....
۲۵	قواعد نقطه گذاری.....
۲۵	نظم الفبایی.....
۲۶	عبارت توضیحگر.....
۲۶	عبارات مقلوب.....
۲۶	حروف چایی.....
۲۶	نوع حروف.....
۲۷	تعریف مسأله.....
۲۹	تعریف واژه‌های مهم و عملیاتی.....
۳۳	پرسش‌های اساسی.....
۳۳	هدف پژوهش در این کتاب.....
۳۴	فایده پژوهش.....
۳۵	فرضیه.....

۳۵	متغیرهای اساسی
۳۷	فصل دوم
۳۷	پیشینه
۳۹	مطالعات انجام شده در ایران
۳۹	مطالعات انجام شده در خارج از ایران
۴۳	فصل سوم
۴۳	روش و ابزارها
۴۵	روش پژوهش
۴۵	روش گردآوری اطلاعات
۴۶	جامعه مورد پژوهش
۴۶	ابزار تجزیه و تحلیل اطلاعات
۴۷	مشکلات پژوهش
۴۹	فصل چهارم
۴۹	تجزیه و تحلیل یافته‌ها
۵۱	تجزیه و تحلیل یافته‌های مرتبط با فرضیه
۵۱	تجزیه و تحلیل یافته‌های مرتبط با ملاک‌های مورد نظر

فصل پنجم	۵۷
خلاصه، نتیجه‌گیری و پیشنهاد	۵۷
خلاصه یافته‌ها و نتیجه‌گیری	۵۹
پیشنهادهای	۶۱
الف. پیشنهادهایی برای تحقیقات مشابه و آینده	۶۱
ب. توصیه‌ها برای سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط	۶۲
فهرست منابع و مآخذ	۶۳
پیوست‌ها:	۶۵
پیوست شماره ۱	۶۷
ملاک‌های تهیه نمایه کتاب، مجله و دیگر انتشارات	۶۷
حوزه عمل	۶۷
تعاریف	۶۸
نمایه	۶۸
مدخل	۶۸
سرعنوان	۶۸
سرعنوان اصلی (توصیفگر)	۶۸
سرعنوان فرعی	۶۸
ارجاع (جای‌نما)	۶۹

۶۹	ارجاع
۶۹	ارجاع «نگاه کنده»
۶۹	ارجاع «نیز نگاه کنید»
۶۹	انواع نمایه
۶۹	حوزه عمل و ماهیت
۶۹	اندازه
۷۰	محتوا و سازماندهی کل
۷۰	محتوای کلی و ساخت
۷۰	پوشش
۷۰	نمایه‌سازی اطلاعات اضافی و تلویح
۷۰	طرح و ساخت
۷۰	نمایه‌های ترکیبی و تفکیکی (جداگانه)
۷۱	مدخل‌ها، سرعنوان‌ها و سرعنوان‌های فرعی
۷۳	ارجاعات
۷۴	روشهای تأکید بر یک یا چند ارجاع متوالی
۷۴	ارجاعات جای‌نما برای اقلام اطلاعاتی تصویری، گرافیکی، نموداری و ...
۷۴	ارجاعات جای‌نما برای یادداشتهای داخل متن (پانوشته‌ها و پی‌نوشت‌ها)
۷۴	ارجاعات و مدخل‌های تکرار شده
۷۴	ارجاعات "نگاه کنید"
۷۴	ارجاعات "نیز نگاه کنید"
۷۵	ترتیب الفبایی و غیرالفبایی نمایه‌ها
۷۵	مبنای ترتیب: حروف، علائم، اختصارات و غیره
۷۸	موارد خاص رسم‌الخط فارسی

۸۰	ترتیب غیرالفبایی (در نمایه‌های الفبایی)
۸۰	نمایه‌های نظام‌یافته (غیر الفبایی)
۸۱	آرائه، نوع حروف و نشر
۸۱	ستون و طرح مدخل
۸۱	ستون‌ها
۸۱	نقطه‌گذاری
۸۲	نوع حرف
۸۲	توصیه‌های چاپی و اشاراتی
۸۲	جای نمایه
۸۲	چاپ و صفحه‌شمار
۸۲	هویت و جزئیات کتاب‌شناختی
۸۳	نمایه‌های ادواری‌ها و دیگر اشارات
۸۴	پیوست شماره ۳
۸۴	نمایه‌سازی کتاب
۸۴	نمایه‌سازی کتاب با توجه به نظریه پنج اصلی
۸۸	یک نمایه انتهای کتاب تجربی (آزمایشی)
۸۸	تدابیر هاننیت
۹۱	تدابیر جامعیت
۹۲	نمایه اصلی (پایه)
۹۲	نمایه نظام‌دار
۹۳	نمایه موضوعی الفبایی

- ۹۳ روش نمایه‌سازی
- ۹۷ پیوست شماره ۳
- ۹۷ فرم ارزشیابی نمایه‌های کتاب
- ۹۹ پیوست شماره ۴
- ۹۹ کتاب‌های دارای نمایه
- ۱۰۵ پیوست شماره ۵
- ۱۰۵ محاسبه درصد صفحات نمایه نسبت به کل صفحات هر کتاب
- ۱۰۷ پیوست شماره ۶
- ۱۰۷ تعداد کتاب‌های منتشر شده (دارای نمایه) بر حسب سال

پیش‌گفتار

نماینه‌های انتهای کتاب به دلیل نقش مهم آن در بازیابی اطلاعات، کلید تحقیق و تجسس در هر کتاب هستند و از بهترین ابزارها برای آگاهی از اطلاعات مندرج در کتاب و تعیین محل دقیق آن اطلاع به‌شمار می‌روند. در این کتاب قصد داریم وضعیت نمایه‌های کتاب کتاب‌های زبان و ادب فارسی انتشار یافته طی سال‌های ۱۳۷۰ تا پایان سال ۱۳۷۴ را بررسی نمائیم تا با انطباق آنها از نظر محتوا، ساخت، ارجاعات، اصول نقطه‌گذاری، رعایت نظم الفبایی، استفاده از عبارات بیانگر و توضیح‌گرها، نوع حروف و نیز به‌کارگیری و رعایت تورفتگی‌ها و رعایت بیش از ۷۵ درصد اصول و ملاک‌های استاندارد BS-3700 و ASI مورد بحث و بررسی قرار گیرد.